

[Hans Kjær.]

risikoen for varefordyrelse med alt, hvad deraf samfundsmæssigt følger. Handelsministeren tror ikke på en sådan konsekvens — selv om han erkender, at forskudt arbejds-tid vil føre til krav om lønkomensation — og flere af ordførerne har givet udtryk for, at de heller ikke tror på en sådan konsekvens. Jeg mener derimod, at al sandsynlighed taler derfor. En generel forbrugsforøgelse til dækning af meromkostningerne er der jo ikke foreløbig samfundsøkonomisk baggrund for.

Den anden mulighed er, at der lukkes et tilstrækkeligt antal butikker til, at de tiloversblevne får den større omsætningsandel, der kan kompensere meromkostningerne, men sådan går det jo ikke i praksis fra den ene dag til den anden. Men uanset tro, så må da alene risikoen nu mane til stor forsigtighed. Handelsministeren skjuler ikke, at han sigter mod at fremme strukturudviklingen. Dermed tager han livet af den ikke ukendte myte om, at en frigørelse fra lukkeloven vil betyde de mindre butikkers redning. Denne klargørelse skal ministeren ikke have utak for.

Jeg finder det såre tvivlsomt, om det er et samfundsmæssigt gode at forcere en butiksafgang hurtigere frem, end det allerede sker. Ikke alene vil man få et socialt problem for den del af butiksfolket, ansatte som indehavere, der er for gamle til omskoling, men ikke gamle nok til pension, man vil også få et socialt problem for de ældre medborgere — og det er en stigende del af befolkningen — der ikke er mobile eller motoriserede, medborgere, hvis forbliven længst muligt i de hjemlige omgivelser er helt afhængig af bevarelsen af nærbutikker. I Sverige drøfter man i dag seriøst reetablering af nærbutikker med statsstøtte. Problematikken herom indeholder såvel menneskelige som økonomiske aspekter, så sandt som de sociale omkostninger også betales af helheden, derunder af forbrugerne.

Flere spørgsmålstegn kan sættes. Der er blevet henvist til lukketiderne i Frankrig — jeg må rette hr. Kjær Rasmussen i hans påstand om, at der ikke skulle være nogen lukkelov i Frankrig; det er der. Jeg mener, at de mange spørgsmålstegn, der kan sættes over for følgerne af en generel udvidelse af åbningstiderne, for længst burde have foran-

lediget en nøjere undersøgelse. Jeg ville i det hele taget finde — nævnt ud fra den forbindelse, der er til butikserhvervets vilkår — at det ville være rimeligt, om regeringen foranledigede en undersøgelse af butikshandelens fremtidige stilling og betydning, således som det er sket for håndværket og den mindre industri, og som det nu sker for forbrugernes stilling i samfundet.

Lovforslagets §§ 2-11 har ikke beslaglagt meget af den offentlige debat. Må jeg derfor sige, at jeg sympatiserer med ministerens bestræbelser for en tilpasning i ferieområderne, ligesom jeg kan tilslutte mig hensigten med at forenkle lovens udformning. Jeg finder absolut, at der her er værdifulde forbedringer i lovforslaget; dog synes jeg, at forenklingen i et vist omfang er gået ud over klarheden, så der opstår fortolkningstvivel, men det kan der forhåbentlig rettes på i det forestående udvalgsarbejde.

Jeg skal derfor kun nævne 2 forhold, som giver mig bekymringer. Det er anført som en udvidelse, at bestillinger, også ud over de nu tilladte telefoniske og skriftlige, er tilladt i lukketiden. Samtidig sættes optagelse af bestillinger fortsat lig med salg, hvilket ikke må ske i lukketiden. Det kan ligesom ikke rigtig forenes, medmindre hensigten er at udvide adgangen til at rette uopfordret henvendelse til private om optagelse af ordrer, og det må jeg da advare imod som uønsket, også af forbrugerne.

Under reglerne i § 7 for kommunalbestyrelses dispensationsadgang er her allerede omtalt den, der hedder nr. 9, om, at der på fredage skulle kunne holdes åbent til kl. 21. Sammenholdt med bemærkningerne, hvorefter dette skal kunne ske i sådanne handelsområder, som er særlig præget af oplandshandel, må jeg forstå det derhen, at det vil blive almindeligt med 2 lange aftenåbninger, for hvor er der ikke en sådan oplandshandel? Jeg finder ikke dette acceptabelt, men kan måske trøste mig med, at det ikke kan være ministerens hensigt, for i så fald ville det have været nok så rimeligt at give direkte udtryk derfor i § 1 om de almindelige åbningstider.

Kun nogle få bemærkninger yderligere om disse foreslåede almindelige åbningstider. Jeg kan acceptere udvidelsen af den lange aftenåbning til kl. 21, som kan betyde genoplivning af en aftenhandel 1 gang ugentlig,